

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2017-701

16.11.2017

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Kjent med skade før tegning – tilbakebetalingskrav for utgifter – fal. § 8-1 fjerde og femte ledd

Sikrede inngikk avtale med If (selskapet) om "superforsikring" på en hytte 28.1.16 med virkning fra 27.2.16. Forsikringen var før dette plassert i Storebrand. Sikrede hadde 20.1.16 meldt inn skade til Storebrand, hvor det bl.a. fremgikk at hytta var glidd av grunnmuren. Sikrede fikk avslag fra Storebrand. Den 18.6.16 meldte sikrede skade på hytta til selskapet. Sikrede opplyste at de ikke visste når skaden hadde skjedd, men ble oppdaget 18.6.17 og at skaden bl.a. var at hytta var sklidd av grunnmuren. Selskapet avslo skaden ut fra unntak for setninger m.v. Sikrede anførte til dette at skadeårsaken var en naturskade. Selskapet bestilte deretter takstrapport. Selskapet avslo skaden også ut fra denne rapporten. Selskapet oppdaget i forbindelse med siste behandling skaden som var meldt til Storebrand kort tid før forsikringsavtalen ble inngått med selskapet. Selskapet anførte at skaden som tidligere var meldt til Storebrand, var samme skade som nå var meldt til selskapet, og at dette var gjort bevisst fra sikredes side. Selskapet avslo så kravet også ut fra anførsel om svikaktig brudd på opplysningsplikten etter fal. § 8-1 fjerde ledd, og sa opp forsikringsavtalen etter § 8-1 femte ledd. Selskapet krevde også at sikrede skulle erstatte utgiftene selskapet hadde brukt til skaderapport. Sikrede avviste at det var samme skade og anførte hun hadde meldt skaden i god tro og uten vinnings hensikt. Nemnda kom til at sikrede hadde utvist svik ved tegning og at selskapet kunne avslå erstatningskravet, samt si opp sikredes forsikringer. Videre at selskapet kunne kreve regress for sine utgifter.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 25.234 (selskapets krav mot sikrede)

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på hytte og spørsmålet om selskapet kan si opp sikredes forsikringsavtale og kreve utgifter til taksering refundert fordi sikrede bevisst har gitt gale opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikredes hytte var tidligere forsikret i Storebrand. I skademelding til Storebrand datert 20.1.16 har sikrede besvart spørsmål om hva som er skadet og hvordan skaden oppsto som følger:

Hytter er glidd av grunnmur (ringmuren) på hjørnet ved veranda mot vei. Skaden ble oppdaget da vi kom til hytten etter nyttår, etter vi ikke hadde vært på en hytten en tid. Det kan se ut som om det har vært bevegelse i grunn, og dette har forplantet seg opp i grunnmur og hyttevegg, slik at hytten har glidd av grunnmur. Det kan se ut som reparasjon (oppjekking) kan gjøres. Hva dette koster eller hvem som kan gjøre det vites ikke.

På spørsmål om sannsynlig skadeårsak, er det svart:

Vi tror at bevegelse i grunn under hytten kan være grunnen til denne utglidningen.

If har opplyst at Storebrand avslo skaden.

Åtte dager etter at skaden var meldt til Storebrand, inngikk sikrede 28.1.16 en utvidet bygningsforsikringsavtale (Super) for hytta med If med virkning fra 27.2.16.

Den 18.6.16 meldte sikrede inn skade på hytta elektronisk til If. Det fremgår her av skademeldingen bl.a.:

Når inntraff skaden?	18.06.2016
Hva er skadet og hvordan oppsto skaden?	Vi vet ikke når skaden har oppstått, og tror skaden har skjedd fordi det har vært bevegelse i grunnen hytta står på. Har bilder av skade som kan sendes.
Hva er mest sannsynlig skadeårsak?	Bevegelse i grunn som hytten står på.
Kompletterende opplysninger	Etter et lengere fravær fra hytta var vi tilbake der helgen 17-18, juni 2016. Vi oppdaget da at hytten hadde sklidd av grunnmuren (ringmur), og var blitt skjev.

If avslo skaden i e-post 20.6.16. Avslaget ble begrunnet i at skaden skyldtes setninger i grunnen eller lignende som var unntatt i vilkårene.

Sikrede sendte samme dag e-post til If, og anførte at det dreide seg om naturskade og ikke dårlige byggeforhold. I e-posten anførte hun videre:

Det aldri har vært problemer med forskyvninger i grunn før nå ... Området hytta er bygget i er et område med kvikkleire, men grunnen hytten står på ble i sin tid før hytta ble bygget gravet ut og fylt på med en ny masse som har vært stabilt frem til nå. Siden jeg ikke er geolog er det vanskelig for meg å forklare grunnen for skaden på et annet vis enn dette, men det er helt klart forårsaket av naturskade grunner.

If opprettet etter dette en naturskadesak, og bestilte takst fra et eksternt firma. Rapporten er datert 13.9.16. Rapporten sier under "Hendelsesforløp" at "Kunden opplyste at de ved rutinesjekk ved påsketider oppdaget at det var oppstått helningsavvik i fritidsboligen", og under "Årsak til skade" at det dreier seg om "vridning av konstruksjoner" hvor "Bakenforliggende årsak er utglidninger av grunn under ringmur/fundamenteringer som følge av gjentatte arbeider utført av Statens vegvesen nedenfor eiendommen". Under "Skadeomfang" heter det at "Det er registrert setninger/forskyvninger i hele hytta og grunnmur".

Selskapet fastholdt avslaget med samme begrunnelse som tidligere.

For å kunne belaste Naturskadepoolen med utgiftene til utarbeidelse av takstrapporten registrerte selskapet saken som naturskade. Selskapet oppdaget da skaden som var meldt til Storebrand og startet utredning.

Selskapet har lagt frem opplysninger i forbindelse med forsøk på salg av hytta i 2014, herunder en verdi- og lånetakst datert 7.2.14. Av denne fremgår at det er betydelige setninger i nordvestre hjørne og videre at:

Det har vært utglidning av deler av tomten i forbindelse med gravearbeid på fylkesvegen. Masser tilbakefylte og fremstår i dag som stabil. I forbindelse med den tidligere utglidning har det vært setninger i ringmur og fundamenter mot nord.

Etter utredningen avslo If i brev datert 27.4.17 skaden med anførsel om svik etter fal. § 8-1 fjerde ledd, og sa opp forsikringen etter § 8-1 femte ledd. I tillegg fremsatte selskapet krav om tilbakebetaling av selskapets utgifter til takst som utgjorde kr 25.234 med betalingsfrist 1.6.17.

Sikrede klagde saken inn for Kundeombudet i If og sekretariatet for Finansklagenemnda.

Kundeombudet aviste sikredes klage, og gikk heller ikke med på å dele opp beløpet som var sikredes subsidiære anførsel, men utsatte betalingsfristen til 30.6.17.

Sikrede anfører at selskapets oppsigelse og krav om tilbakebetaling av utgifter er urettmessig og avviser at hun har utvist svik mot selskapet. Skaden som ble meldt til If er ikke den samme som den tidligere skaden som ble meldt til Storebrand. Skade nr. 1 var skjevhet i hytta, mens ved skade nr. 2 hadde hele hytta glidd av grunnmuren. Det har aldri vært sikredes mening å lure selskapet og skaden ble meldt i god tro. Hun hadde heller ikke noe å tjene på dette siden hytta ble solgt på tvangsauksjon. I den forbindelse ble sikrede oppfordret til å forhøre seg med sitt forsikringsselskap om hjelp til skaden som var skjedd på hytta.

Sikrede krever subsidiært at beløpet deles opp i flere mindre beløp. Hun har pga. dårlig økonomi og store sykdomsutgifter ikke mulighet til å betale tilbake kr 25.234 innen 1.6.17.

Selskapet krever refusjon for sine utgifter og rett til å si opp forsikringen, og anfører at sikrede bevisst har gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal § 8-1 fjerde og femte ledd. Sikrede forsøkte å få erstatning for en skade som allerede forelå på tegningstidspunktet og var tidligere avslått av Storebrand, og ga også gale opplysninger om at hun ikke var klar over skjevheter før juni 2016, da det allerede i 2014 var kjent at hytten hadde setningsskader og skjevheter. Selskapet avviser at beløpet skal deles opp, men utsetter betalingsfristen til 30.6.17.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan si opp sikredes forsikringer og kreve refusjon for utgifter pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret.

Etter fal. § 8-1 fjerde ledd mister sikrede ethvert erstatningskrav mot selskapet dersom hun ved skadeoppgjøret bevisst gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som hun vet eller må forstå kan føre til at hun får utbetalt en erstatning hun ikke har krav på. Etter fal. § 8-1 femte ledd kan selskapet i slike tilfeller også si opp sikredes forsikringsavtale.

Sikrede meldte skaden til If med beskjed om at den inntraff 18.06.16 og informerte også om at "Etter et lengere fravær fra hytta var vi tilbake der helgen 17-18, juni 2016. Vi oppdaget da at hytten hadde sklidd av grunnmuren (ringmur), og var blitt skjev". Samme skade ble imidlertid meldt til Storebrand i skademelding datert 20.1.16. Sikrede anfører at det ikke var samme skade, men ut fra skadebeskrivelsen og takstrapporten er det åpenbart for nemnda at det her dreier seg om samme skade. Nemnda mener også at sikrede må ha vært klar over dette. Hun tegnet ny utvidet forsikring i nytt selskap åtte dager etter avslaget i tidligere selskap. Det er vanskelig å se noen annen grunn til dette enn at hun ønsket dekning for den tidligere skaden i et nytt selskap. Nemnda mener derfor hun måtte forstå at hun gjennom de gale opplysningene kunne få en erstatning hun ikke hadde krav på.

I så fall kan selskapet si opp avtalen etter fal § 8-1 femte ledd. Uriktige opplysninger i sviks hensikt gir også grunnlag for et erstatningskrav fra selskapet for å få refundert sine utgifter knyttet til kravet.

Nemnda har ikke grunnlag for å avgjøre om beløpet skal deles opp.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Ole Smedsrud (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).